

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoP/105/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5722203171
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Štolcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5722203171.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Štolcovej a členov senátu JUDr. Márie Dubcovej, JUDr. Jána Burika v právnej veci navrhovateľky: A. B. C., nar. X.X.XXXX, bytom D. XXXX/X, XXX XX E., zastúpenej právnou zástupkyňou JUDr. Ing. Martinou Kiseľovou, advokátkou, so sídlom F. G. XX, XXX XX, G., proti otcovi (povinný z vyživovacej povinnosti): H. E. C., nar. X.X.XXXX, bytom I. J. XXXX/XX, XXX XX E., zastúpenému právnym zástupcom JUDr. Nikolajom Bondom, advokátom, so sídlom K. X, XXX XX G., v konaní o zvýšenie výživného na plnoleté dieťa, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Martin č.k. 10Pc/20/2022-252 zo dňa 15.3.2023 a dopĺňaciemu rozsudku č.k. 10Pc/20/2022-285 zo dňa 24.5.2023

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Martin č.k. 10Pc/20/2022-252 zo dňa 15.3.2023 a dopĺňací rozsudok č.k. 10Pc/20/2022-285 zo dňa 24.5.2023 p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd výrokom I. rozhodol, že otec H. E. C. je s účinnosťou od 16.9.2022 povinný prispievať na výživu navrhovateľky zvýšeným výživným v sume 260 Eur mesačne, zročným vždy do 20. dňa v mesiaci vopred na nasledujúci mesiac k rukám navrhovateľky. Podľa výroku II. dlh na výživnom za obdobie od 16.10.2022 do 28.2.2023, spolu v sume 1.061,30 Eur je otec povinný splácať v pravidelných mesačných splátkach po 40 Eur, zročných spolu s bežným výživným, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku a s tým, že nezaplatením zročnej splátky sa stáva zročný celý dlh. Výrokom III. vzájomný návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti na navrhovateľku zamietol. Výrokom IV. zmenil rozsudok Okresného súdu Martin sp. zn. 19P/29/2016 zo dňa 14.11.2016 vo výroku o výživnom na navrhovateľku. O nároku na náhradu trov prvoinštančného konania rozhodol výrokom V. tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. V odsekoch 1. až 8. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia okresný súd poukázal na návrh navrhovateľky podaný na tamomšom súde dňa 16.9.2022, ktorým sa proti otcovi domáhala zvýšenia výživného naposledy určeného rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 19P/29/2016 zo dňa 14.11.2016 zo sumy 160 Eur na sumu 260 Eur s účinnosťou od podania návrhu, jeho zdôvodnenie a pripojené dôkazy, v odsekoch 9. až 12. odôvodnenia uviedol obsah vyjadrenia otca v podaní zo dňa 24.10.2022, ktorý nárok uplatnený návrhom neuznával a naopak, urobil vzájomný návrh, ktorým navrhol znížiť určené výživné na navrhovateľku s účinnosťou od podania návrhu na súd na sumu 32,11 Eur mesačne, jeho zdôvodnenie a doložené listiny a v odsekoch 13. a 14. odôvodnenia podstatný obsah repliky navrhovateľky a dupliky otca, v odseku 15. odôvodnenia napadnutého rozsudku popísal vykonané dôkazy a z nich zistený skutkový stav veci.

3. Okresný súd zistil, že navrhovateľka je dcérou H. E. C. a jeho bývalej manželky G. L. C., nar. XX.X.XXXX. Naposledy bola vyživovacia povinnosť k navrhovateľke upravená rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 19P/29/2016, ktorým bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej sa otec zaviazal prispievať na výživu navrhovateľky zvýšeným výživným v sume 160 Eur na navrhovateľku a jej brata – malol. K. C., nar. XX.X.XXXX zvýšeným výživným v sume 140 Eur. V tom čase sa priemerná čistá mesačná mzda matky navrhovateľky pohybovala okolo sumy 2.006 Eur v čistom zárobku a príjem otca v čistom zárobku okolo 1.100 Eur u posledného zamestnávateľa. Navrhovateľka bola v tom období študentkou 3. ročníka gymnázia.

4. Okresný súd mal za zistené, že v čase podania návrhu aj rozhodovania súdu, navrhovateľka je v akademickom roku 2022/2023 študentkou inžinierskeho študijného programu Inteligentné softvérové systémy v študijnom odbore informatika, v dennej forme, ktoré začalo 1.9.2022 a ktorého štandardná dĺžka štúdia sú 2 roky. Je študentkou Fakulty informatiky a informačných technológií Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Podľa tvrdení navrhovateľky v čase podania návrhu, pre náročnosť štúdia už nemá čas na príležitostné brigády, a tým aj príležitostný zárobok, a preto všetky jej životné náklady vznikajúce od 16.9.2022, kedy bol podaný návrh, jej uhrádza matka. Otec v tomto období prispieval len zníženým výživným v sume 67,80 Eur. Navrhovateľka životné náklady rodiny, ale aj jej samotnej, opísala vo svojich písomných podaniach a listinnými dôkazmi, ktoré pripojila do súdneho spisu tieto aj preukázala.

5. V čase rozhodovania okresného súdu a v rozhodnom čase pre posudzovanie nároku navrhovateľky súd prvej inštancie zistil, že otcovi ubudla od 1.7.2022 jedna vyživovacia povinnosť, a to voči K. C., ktorá bola zrušená rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 6Pc/13/2022 zo dňa 28.9.2022, ktorý rozsudok nadobudol právoplatnosť 5.11.2022.

6. U matky navrhovateľky v období od podania návrhu do rozhodovania súdu bol zistený priemerný čistý mesačný zárobok v sume 3.456,16 Eur mesačne. K výdavkom domácnosti matky navrhovateľky, v ktorej žije aj samotná navrhovateľka, patrí poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad v sume 35 Eur na osobu ročne, náklady na internet, káblovú TV a služby mobilného operátora v sume 79,37 Eur mesačne, zálohové platby za byt v sume 160,99 Eur, preddavkové platby na plyn štvrťročne vo výške 11 Eur, mesačné preddavkové platby na elektrinu v sume 28 Eur, ktoré boli preukázané listinnými dôkazmi pripojenými navrhovateľkou do súdneho spisu a potvrdením o zárobku matky u jej zamestnávateľa M. L., L., Horná 116, Čadca.

7. U otca okresný súd zistil, že v rozhodnom čase, a to od roku 2019, bol nezamestnaný, o čom svedčil aj jeho preukaz uchádzača o zamestnanie. Posledným zamestnávateľom otca bola firma KraussMaffei Technologies spol. s r.o., so sídlom v Sučanoch, ktorá ukončila s otcom pracovný pomer výpoveďou podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce (zákon č. 311/2001 Z.z.) k 1.8.2019, z dôvodu organizačných zmien. U tohto zamestnávateľa otec ešte v roku 2019 dosahoval príjem pohybujúci sa v rôznych sumách nad 1.100 Eur, ktorú skutočnosť okresný súd zistil z otcom predloženého výpisu z osobného účtu otca za rok 2019. V roku 2022 – 2023 je otec bez akýchkoľvek príjmov, nepožiadala ani o dávku v hmotnej núdzi, z dôvodu (ako sám vysvetlil) osobnej hrdosti, pretože „vie, ako ľudia na takýchto ľuďoch pozerajú“. Otec vysvetlil, že žije z úspor, ktoré tvoril ešte zo zárobku v období, keď pracoval a ktoré tvoril aj podielom na kúpnej cene za rodičovský dom v B., ktorý so sestrou odpredal a výťažok kúpnej ceny si súrodenci medzi sebou rozdelili. Z predloženej kúpnej zmluvy okresný súd zistil, že súrodenci odpredali rodičovský dom po svojich rodičoch za kúpnu cenu 93.000 Eur v roku 2016, pričom podiel otca na tejto sume predstavoval 46.500 Eur. Na sporiacom účte v G. mal otec z úspor tvorených počas zamestnania u posledného zamestnávateľa a z nespotrebovaného zvyšku kúpnej ceny za rodinný dom ku koncu roku 2019 sumu 19.258,67 Eur, ku koncu roku 2020 sumu 19.260,23 Eur, na konci roka 2021 sumu 15.831,64 Eur, na konci roka 2022 sumu 13.270,83 Eur a na konci januára 2023 sumu 13.020,92 Eur. Bolo zrejmé, že zo sporiaceho účtu v G. otec presúval menšie sumy na bežný účet G., z ktorého uhrádzal bežné životné náklady. Podľa okresného súdu je pravdou, že k pravidelným životným nákladom otca patrí nákup hnedého uhlia do rodinného domu, ktoré predstavuje približne 200 Eur ročne, doplatky za lieky pohybujúce sa do 10 Eur mesačne, daň z nehnuteľností za rekreačnú chatu v sume 25,20 Eur ročne, náklady za vodu v rodinnom dome vo Vrútkach, ktoré predstavujú približne 15 Eur ročne a poplatky za elektrinu vo výškach, ktoré uviedol otec vo svojom vyjadrení (odsek 11. odôvodnenia). Otec predložil aj listinné dôkazy preukazujúce platenie povinného zmluvného poistenia motorového vozidla ev. č. MT-993EM v sume 56,05 Eur ročne a havarijného poistenia tohto motorového

vozidla v sume 89,40 Eur ročne. Inak otec nedisponuje nejakým hodnotným majetkom vzhľadom na vek a obstarávaciu cenu plavidiel, ktoré navrhovateľka spomenula vo svojom návrhu a v replike. Otec svoju niekoľkoročnú, teda dlhodobú nezamestnanosť napriek vysokoškolskému vzdelaniu v strojárskom odbore vysvetlil predovšetkým vekom a zlým zdravotným stavom, ktorý však podrobnejšie nepreukázal a nebol ani dôvodom pre priznanie čo i len čiastočného invalidného dôchodku. Ako zdravotný problém uviedol hypertenziu, kvôli ktorej má údajne zakázanú prácu v noci, ktoré skutočnosti opäť nepreukázal potvrdením ošetrojúcej lekárky. To, že hypertenzia je kontraindikáciou pre prácu v noci, sa otec dozvedel vo vstupných zdravotných prehliadok, ktoré absolvoval u svojich posledných zamestnávateľov. K hľadaniu možného zamestnania uviedol, že koncom minulého roka, ale aj v januári roku 2023 navštívil niekoľko firiem, ktoré sa zaoberali strojárskou výrobou, resp. mali rozsiahlu strojovú výbavu, avšak všade bol neúspešný. Inú menej kvalifikovanú prácu otec odmieta robiť s odôvodnením, že pri takejto menej kvalifikovanej práci (napr. predavač v Tesco) by stratil svoje pracovné návyky a poškodil by si reputáciu vysokoškolačka pri hľadaní zamestnania primeraného jeho vzdelaniu a kvalifikácii. Svoju pozíciu na pracovnom trhu sa snaží zlepšiť svojpomocnou výučbou jazykov.

8. Na základe zisteného skutkového stavu veci a za aplikácie § 62 ods. 1, 2, 3, 4 5, 6, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, 2 a 3 Zákona o rodine okresný súd dospel k presvedčeniu, že nárok navrhovateľky vo vzťahu k otcovi je dôvodný a naopak, vzájomný návrh otca vo vzťahu k navrhovateľke dôvodný nie je.

9. Po vykonanom dokazovaní okresný súd zistil, že pomery účastníkov na oboch stranách sa zmenili. Kým pri poslednom rozhodovaní o výživnom navrhovateľka bola študentkou gymnázia a študovala v mieste svojho trvalého bydliska, žijúc pri matke, v čase, keď bolo rozhodované o výžive v roku 2016, bol otec zamestnaný a mal dokonca príjem z predaja rodinného domu po rodičoch. V súčasnosti otec nemá žiadny pravidelný príjem a doslova podľa vykonaného dokazovania žije z úspor (odsek 21. odôvodnenia napadnutého rozsudku). Naopak, zvýšili sa výdavky navrhovateľky, ktorá študuje v Bratislave, žije počas týždňa mimo svojho trvalého bydliska, teda v mieste štúdia vedie ďalšiu domácnosť a až na minimálnu sumu, zasielanú jej počas celého sledovaného obdobia od septembra 2022 až do rozhodovania súdu v marci 2023 jej otcom, všetky jej životné potreby boli hradené z príjmu jej matky.

10. Okresný súd mal zistené, že u matky navrhovateľky sa príjem zvýšil a matka zo svojho príjmu by síce mohla pokrývať všetky odôvodnené životné náklady navrhovateľky, avšak takéto riešenie bolo podľa presvedčenia súdu v rozpore s predstavou súdu o spravodlivosti a aj v rozpore s ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine.

11. Ako okresný súd konštatoval, otec je nezamestnaný takmer 4 roky, bez vážneho dôvodu nepožiadal napr. ani o dávku v hmotnej núdzi a podľa presvedčenia súdu bez vážneho dôvodu otec neprijal zamestnanie vyžadujúce nižšiu kvalifikáciu, než v skutočnosti vzhľadom na svoje vysokoškolské vzdelania má. Podľa okresného súdu otec nepreukázal ani zdravotné problémy príslušným potvrdením lekára, pokiaľ išlo o ním konštatovanú hypertenziu. Je všeobecne známe, že ide o ochorenie, ktoré sa vyskytuje možno u každého druhého človeka vo veku otca, pričom pri vhodnej liečbe nebráni výkonu povolania, pokiaľ nejde o neprimerane fyzicky náročnú prácu. U otca počas jeho výsluchov a vzhľadom na poskytovanú argumentáciu okresný súd nezistil opravdivý záujem o prácu, prípadne aj menej kvalifikovanú a menej platenú, ktorou by si obstarával prostriedky na svoju obživu, ale predovšetkým na obživu detí, ku ktorým mal vyživovaciu povinnosť. Otec zdôrazňoval síce svoju nízku životnú úroveň a k nej aj predložil dôkazy, z ktorých vyplývali jeho skutočne minimálne životné náklady, avšak okresný súd u neho nezistil snahu pracovať v riadnom zamestnaní, alebo v príležitostnej brigáde zlú životnú situáciu a životnú úroveň zmeniť.

12. Za týchto okolností okresný súd dospel k presvedčeniu, že otec rezignoval na zamestnanie a uspokojil sa s nižšou životnou úrovňou, zabezpečenou len zo svojich úspor z predchádzajúceho šťastnejšieho životného obdobia. Takýto postoj otca však podľa okresného súdu nemôže byť na úkor navrhovateľky, ktorá je plnoletým dieťaťom, ktoré sa denným štúdiom na vysokej škole pripravuje na budúce povolanie a takýto postoj otca nemôže byť ani na úkor matky navrhovateľky v tom smere, aby to bola matka, ktorá nesie takmer výlučne ťarchu výživy navrhovateľky.

13. S prihladením na výšku úspor, ktoré na konci januára 2023 presahovali 13.000 Eur a s prihliadnutím na dvojročné inžinierske štúdium navrhovateľky, po ukončení ktorého je predpoklad, že sa bude schopná živiť sama, okresný súd dospel k presvedčeniu, že je v možnostiach a schopnostiach otca vzhľadom na výšku jeho úspor po dobu dvoch rokov, teda 24 mesiacov, platiť na výživu navrhovateľky požadovanú

sumu 260 Eur. Za 24 mesiacov by takéto výživné predstavovalo spolu sumu 6.240 Eur, a teda otec v čase rozhodovania súdu má vytvorené úspory v takej výške, aby mohol takéto výživné vo vzťahu k navrhovateľke platiť. Pokiaľ sa otec bránil tvrdením o existencii dlhu vo výške 8.000 Eur z dvoch zmeniek, toto ničím nepreukázal.

14. Okresný súd určil otcovi vyživovaciu povinnosť s účinnosťou od podania návrhu na sumu 260 Eur, čím návrhu navrhovateľky vyhovel a vzhľadom na vyššie uvádzanú argumentáciu a zistené skutočnosti okresný súd logicky zamietol vzájomný návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti.

15. Vzhľadom na obdobie, keď okresný súd rozhodoval, určil dlh na výživnom za obdobie od 16.10.2022 do 28.2.2023, teda za obdobie polovice októbra 2022 a nasledujúcich 5 mesiacov (k 28.2.2023 by malo byť ročné výživné už na marec 2023, čo predstavovalo sumu spolu 1.434,20 Eur). Otec však v tomto období, teda v októbri 2022 až februári 2023 platil výživné v sume 67,80 Eur, teda za toto obdobie zaplatil celkovo 372,90 Eur, čím jeho dlh na výživnom klesol na 1.061,30 Eur. Na splácanie tohto dlhu okresný súd otcovi povolil splátky, ktorých výšku a zročnosť určil vo výrokovvej časti rozsudku.

16. O trovách konania okresný súd rozhodol podľa ust. § 52 CMP, pretože nezistil také okolnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie.

17. Proti tomuto rozsudku, a to výrokom I., II. a III., v zákonnej lehote podal odvolanie otec prostredníctvom právneho zástupcu z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f), g), h) CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP. Podľa otca okresný súd nesprávne interpretoval jeho písomné vyjadrenia, resp. ich nesprávnym spôsobom uviedol v odôvodnení rozhodnutia a zrejme tak i dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Nesprávne interpretovanou, avšak zásadnou skutočnosťou je najmä list otca zo dňa 14.09.2021, kde okresný súd význam listu posunul nesprávne do autoritárskej roviny, kde otec stručne oznamuje dcére, že je nezamestnaný a kým si nenájde prácu, bude jej platiť znížené výživné v sume 67,80 Eur. Ďalšou nesprávne interpretovanou skutočnosťou je okresným súdom opísané vyjadrenie otca, že chata nie je zdrojom jeho príjmov, pretože ju pravidelne neprenajíma vzhľadom na to, že sa jedná o rovnako starú budovu, len príležitostne ju požičia známemu. V skutočnosti otec uviedol, že ju požičal len raz známemu, ktorý mu za to nič nedal a ani náklady s tým spojené. Predloženými dôkazmi otec preukázal nízku spotrebu elektrickej energie na chate počas rozhodného štvorročného obdobia, z ktorej je zrejmé, že chatu neprenajíma. Nekritickým prevzatím viacerých skutkových tvrdení navrhovateľky v jej procesných útokoch a opomenutím rozhodných skutkových tvrdení otca preukázaných dôkazmi, okresný súd dospel k nesprávnemu vyhodnoteniu skutkového stavu. Okresný súd opomenul, resp. bagatelizoval vyjadrenie otca k duplike. Otec argumentoval a uviedol na nové procesné útoky navrhovateľky relevantné prostriedky procesnej obrany. Aj s odstupom času je oprávnené evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na ÚPSVaR, neustále si hľadá zamestnanie, o čom svedčí to, že z evidencie uchádzačov o zamestnanie nebol vyradený. Po strate zamestnania výrazne zmenil životný režim, prispôbil sa situácii tak, že to deti ani nezbadali a nepocítili, naďalej platil výživné v celom rozsahu ďalšie dva roky aj vďaka odstupnému a podpore v nezamestnanosti. Minimalizoval svoje životné náklady, čo preukázal. Motorku kúpil v čase svojho zamestnania, keď netušil, že on príde. Podľa otca dcéra zavádza, lebo v čase rozhodnom pre nutnosť opakovať ročník (nešlo o rozdelenie štúdia), nevedela o skutočnosti, že je nezamestnaný a jeho list zo 14.09.2021 dostala až v čase začínajúceho nového ročníka štúdia, napriek tomu opakovanie posledného ročníka bakalárskeho štúdia dcére nezazlieval. Verziu rozdelenia štúdia do dvoch ročníkov, len na základe vlastného uváženia, navrhovateľka nepreukázala. Podľa otca išlo o opakovanie ročníka a nie o jeho rozdelenie a tiež sa navrhovateľka nevyjadřila k možnosti poberať sociálne štipendium. Tieto skutočnosti okresný súd v rámci rozhodovania do úvahy nevzal. Na procesný útok navrhovateľky, ktorým poukázala na možnosť otca vykonávať živnosť, reagoval, keď uviedol, že živnosť si vybavil a aktívne udržiava len preto, aby sa mohol zamestnať. Nikdy neinvestoval a nemal vlastnú prevádzkareň. Živnosť na prevádzkovanie malých plavidiel si vybavil len ako doplnkovú, príležitostnú. Živnosti má prerušené. Otec reagoval na procesný útok, keď uviedol, že navrhovateľkou predložený dôkaz - pracovná ponuka nezodpovedá jeho technickému vzdelaniu, nemôže vykonávať profesiu elektro-konštruktéra. Pozícia operátor vyžadovala prácu na tri zmeny a zdravotná služba mu nedovolí pracovať v nočných zmenách. Otec intenzívne sleduje ponuky práce a reaguje na ne. Jeho spôsobilosť na prácu v nočných zmenách posudzovali lekári zdravotnej služby pri vstupných a pravidelných prehliadkach, ktoré mu určili zamestnávateľia a nie jeho všeobecná ošetrojúca lekárka, preto nemohol žiadať od nej potvrdenie. Okresný súd mohol zistiť dopytom u zamestnávateľov schopnosti a možnosti otca pracovať v nočných zmenách. Ďalej poukázal

na to, že v konaní uviedol, že v minulosti už bol bezdomovcom a má skúsenosť, aké je to poberať dávku v hmotnej núdzi. Nechce sa v tejto situácii znovu ocitnúť, sústavne vyhľadáva zamestnanie, hoci neúspešne. Pracuje na sebe, vzdeláva sa a zlepšuje si zdravotnú kondíciu. Ak mu okresný súd zazlieva, že bez vážneho dôvodu nepožiadal ani o dávku v hmotnej núdzi, tak v prípade, ak by prijal zamestnanie vyžadujúce nižšiu kvalifikáciu, jeho skutočný príjem by zrejme nepostačoval na určenie výživného v uvedenej výške, pretože by to znamenalo prijať i minimálnu mzdu. Otec sa usiluje získať primerané zamestnanie s primeranou mzdou, v hľadaní je vytrvalý, neodmietol žiadnu prácu, úrad mu ani žiadnu neponúkol. Pri vyhľadávaní práce potencionálnym zamestnávateľom uvádza okrem svojich kvalifikačných schopností aj svoju doterajšiu prax predchádzajúcich zamestnaní a režim práce. Zdravotný stav a vek mu neumožňujú vykonávať nočnú prácu a prácu s väčšími bremenami. Reaguje na inzeráty, a preto závery okresného súdu neobstoja. Dokazovanie nebolo zamerané na zistenie, či sa dostatočne snaží nájsť si zamestnanie. Je v stálej evidencii uchádzačov o zamestnanie, hľadá si zamestnanie, a preto okresný súd dospel k nesprávnemu záveru, ktorý je v rozpore s nastavenými zákonnými podmienkami. Ďalej poukázal na maximálnu možnú výšku mzdy alebo odmeny uchádzača o zamestnanie, ktorý vykonáva túto zárobkovú činnosť počas evidencie na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny a tá je 148,57 Eur. Ak by mal spĺňať podmienky zaradenia do evidencie uchádzačov a naplniť odporúčanie súdu riešiť zlú životnú situáciu a životnú úroveň zmeniť príležitostnou brigádou, mohol by dosahovať maximálne príjem 148,57 Eur. Napriek tomu, že preukázal, že je znevýhodneným uchádzačom o zamestnanie, hľadá si prácu, okresný súd dospel k opačnému záveru. Podľa otca okresný súd nespravodlivo vyhodnotil skutkový stav, keď zistil, že otec nemá opravdivý záujem o prácu, prípadne aj menej kvalifikovanú a menej platenú. Poukázal na to, že na výživu voči svojmu synovi prispieval riadne počas celej doby svojej nezamestnanosti až do ukončenia tejto povinnosti, nepožiadal o zníženie výživného u neho. S navrhovateľkou sa na zníženom výživnom riadne dohodol až po dvoch rokoch svojej nezamestnanosti. Ak by si navrhovateľka riadne plnila študijné povinnosti, skončila by riadne štúdium druhého stupňa vysokej školy, najneskôr v polovici mesiaca jún 2023 a vyživovacia povinnosť otca by zanikla. Otec nespochybňoval zvýšené náklady navrhovateľky a ani ich odôvodnenosť, nežiadal preukazovať príjmy matky a ani navrhovateľky. Tieto skutočnosti má súd skúmať aj bez návrhu. Okresný súd zistil príjmy matky aj bežné výdavky, ale nezistil, aké financie poskytuje navrhovateľke, nie je zrejme, koľko si navrhovateľka počas štúdia zarobila a aké má vlastné úspory. Navrhovateľka je šikovná, inak by si ju firma Microsoft nevybrala ako jednu z mála študentov na Slovensku do svojho študijného centra. Preto nechápe, prečo klame ohľadne „predĺženia“ štúdia, vyhovára sa na pandémie a interné záležitosti vo vedení fakulty, ak ostatní študenti riadne dokončili štúdium. V čase, keď bol otec už dlhšiu dobu nezamestnaný a navrhovateľka o tom nevedela, chválila sa otcovi, že býva na priváte, robí IT firme a do práce chodí na firemnej elektrokolobežke, tak ju ani MHD nič nestojí. Okresný súd tak skutočné pomery na strane navrhovateľky, jej príjmy a výdavky nezisťoval tak, ako to urobil na strane otca. Čo sa týka výpočtu okresného súdu, ktorý prihliadal na výšku úspor otca na konci januára 2023, tak tento je hypotetický. V prípade predĺženia štúdia o ďalší rok by sa jednalo o sumu potrebnú na platenie výživného už vo výške 9.360,- Eur. Otec na kúpu starého rodinného domu nedostal žiadny úver a keďže nemal vlastné zdroje, bol nútený si požičať. Niektoré osoby boli ochotné poskytnúť financie na základe podpísania zmenky. Časom sa otcovi podarilo vyplatiť dlhy až na dve zmenky v hodnote po 4.000,- Eur. Otec ozrejmil, že drží patričný obnos na sporiacom účte nie ako rezervu, ale na účel vyplatenia zmeniek. Poukázal na to, že zmenky sa vystavujú zásadne v jednom exempláre a nie je možné dať si notársky overiť kópiu zmenky. V čase rozhodnutia súdu otec mal túto sumu na účte ako nedotknuteľnú pre možnosť okamžitého vyplatenia zmeniek. Podľa otca okresný súd rozhodol v zmysle zákonného ustanovenia a v čase rozhodovania existoval na sporiacom účte stav, z ktorého pri rozhodovaní vychádzal, avšak po vyhlásení rozhodnutia došlo k zmene pomerov na strane otca, keď mu nový majiteľ zmenky predložil zmenku na vyplatenie a túto otec aj dňa 24.03.2023 z prostriedkov na sporiacom účte vyplatil, na preukázanie čoho, keďže jej držiteľ mu ju neodovzdal, môže predložiť len výpis zo svojho účtu. V krátkom čase očakáva, že bude povinný vyplatiť aj druhú zmenku. Stav úspor sa z uvedeného dôvodu znížil o 4.000,- Eur, čím došlo k zmene pomerov na jeho strane. Ak dôjde k ďalšiemu predĺženiu štúdia navrhovateľkou, úspory, ktoré okresný súd vyhodnotil ako dostatočné, by už nepostačovali. Otec sa nemôže zbaviť obavy, že zvýšené výživné ho môže dostať na ulicu a stane sa z neho bezdomovec. Ďalej poukázal na aktuálnu hodnotu životného minima v sume 235,- Eur mesačne. Ďalej uviedol, že pri rozhodovaní o dlhu na výživnom okresný súd nesprávne uviedol, že otec v tomto období platil výživné vo výške dohodnutej s navrhovateľkou, znížil dlh na výživnom a tento poklesol. Podľa otca povinnosť súdu náležite zistiť skutkový stav spočíva v zisťovaní pomerov účastníkov, teda na strane povinného a na strane oprávneného dieťaťa. Rozsah vyživovacej povinnosti každého rodiča závisí od jeho schopnosti a možnosti, ktoré sa posudzujú individuálne a takéto kritéria

skúma u oboch rodičov. Okresný súd nezistil a nemal preukázané, koľko prispieva na výživu druhý rodič, keď automaticky vychádzal z toho, že zrejme platí všetky náklady navrhovateľke po odpočítaní výživného plateného otcom. Aj navrhovateľka mala počas štúdia príjmy, ktoré okresný súd nezisťoval. Podľa otca v konaní boli preukázané skutočnosti pre vyhoviecie jeho návrhu, sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo procesného útoku, ktoré neboli uplatnené. Došlo na jeho strane k zmene pomerov, a preto tieto nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazy môže. Navrhol napadnutý rozsudok zmeniť v zmysle petítu odvolacieho návrhu.

18. Okresný súd Martin doplnčiacim rozsudkom č.k. 10Pc/20/2022-285 zo dňa 24.05.2023 rozhodol tak, že rozsudok Okresného súdu Martin sp.zn. 10Pc/20/2022 zo dňa 15.03.2023 sa dopĺňa vo výroku o dlhu na výživnom takto: Dlh na výživnom od 1.09.2022 do 15.10.2022 v sume 192,20 Eur je otec povinný zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V odseku 2. odôvodnenia doplnčacieho rozsudku okresný súd uviedol, že vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 10Pc/20/2022-252 zo dňa 15.03.2023 ktorým opomenul rozhodnúť o uplatnenom nároku navrhovateľky na dlžné výživné za prvý mesiac dotknutého obdobia, teda za čas od 01.09.2022 do 15.10.2022. V odseku 12. odôvodnenia uviedol, že v rozsudku vyhlásenom na pojednávaní dňa 15.03.2023 priznal navrhovateľke vo výroku I. výživné vo výške 260,- Eur počnúc dňom 16.09.2022. Za čas od 16.09.2022 do 15.10.2022 tak má navrhovateľka nárok na výživné spolu v sume 260,- Eur. Z listinných dôkazov mal okresný súd preukázané, že otec platil navrhovateľke výživné pravidelne v sume 67,80 Eur mesačne minimálne od novembra 2021. Pri určení zameškaného výživného za čas od 16.09.2022 do 15.10.2022 preto okresný súd zohľadnil túto sumu ako sumu výživného, ktorá bola navrhovateľke otcom nesporne platená. Zameškané výživné za tento čas predstavuje rozdiel priznaného mesačného výživného vo výške 260,- Eur a platby výživného pravidelne poukazovanej otcom za jeden mesiac vo výške 67,80 Eur, teda sumu 192,20 Eur. Túto sumu zameškaného výživného už nebolo technicky možné pojať do splátok určených súdom vo výroku II. rozsudku zo dňa 15.03.2023, preto určil jej splatnosť do 3 dní od právoplatnosti doplnčacieho rozsudku. Dlh určený súdom vo výroku II. rozsudku zo dňa 15.03.2023 má otec splácať tak, ako bolo rozhodnuté v uvedenom výroku, t.j. v splátkach 40,- Eur mesačne.

19. Proti doplnčiacemu rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie otec navrhovateľky prostredníctvom zástupcu. Poukázal na rozsiahle odôvodnenie odvolania proti základnému rozsudku sp.zn. 10Pc/20/2022 zo dňa 15.03.2023, ktorého sa pridíža v celom rozsahu i v tomto odvolaní voči doplnčiacemu rozsudku. Doplnil poukaz na verejne známe skutočnosti, že v akademickom roku, v ktorom mala navrhovateľka riadne ukončiť bakalárske štúdium na FIIT STU, štúdium riadne ukončilo 151 študentov inžinierskeho štúdia a 144 študentov bakalárskeho štúdia, čo znamená, že škola fungovala, z čoho vyplýva, že pri zodpovednom prístupe k štúdiu mohla navrhovateľka v súčasnej dobe pracovať už ako absolventka inžinierskeho štúdia vo svojom obore a zarábať nadštandardné príjmy a nemusela kvôli prekročeniu štandardnej dĺžky štúdia platiť zbytočne nemalé ročné školné a byť odkázaná na dotovanie predloženého štúdia zo strany svojich rodičov. Argument, že sa otec neopýtal, neobstojí. Presvedčenie okresného súdu, že otec bez vážneho dôvodu neprijal zamestnanie vyžadujúce nižšiu kvalifikáciu, konštatovanie, že nezistil opravdivý záujem o prácu, prípadne aj menej kvalifikovanú, podľa otca nemá oporu v žiadnom vykonanom dôkaze. V rámci dokazovania otec uviedol, že vykonával v zahraničí rôzne práce aj umývanie tanierov, za čo sa nehanbí. Poukázal na to, že je otáznave a dôležité, aký príjem by mu práca nižšej kvalifikácie priniesla a aká by mohla byť z takého príjmu predpokladaná výška výživného. Otec mal za to, že okresný súd svoje presvedčenie nadobudol už na začiatku pojednávania pred začatím dokazovania. Otec bol presvedčený, že po riadne vykonanom dokazovaní okresný súd nemôže nevyhovieť jeho protinávrhu, nevyužil možnosť namietať zaujatosť súdu vzhľadom na vyjadrenia súdu a jeho expresívnejšie výroky, ktoré považoval za neobvyklú právnu osvetu, ktorú však nezdieľa. Mal za to, že aj dieťa má mať okrem práv aj povinnosti, či už písané alebo nepísané. Navrhovateľka má mať úctu aj voči súdu a nemá ho zavádzať údajným „predĺžením“ štúdia problémami mimo nej. Zopakoval, že je v hľadani primeraného zamestnania vytrvalý, a preto závery okresného súdu neobstoja. Ďalej poukázal na to, že okresný súd nebral do úvahy reálne zárobkové možnosti a schopnosti, teda nielen subjektívne vlastnosti, ale aj okolnosti objektívneho rázu na strane otca. Čo sa týka úspor otca, prevažná časť bola určená na splatenie pôžičiek. Navrhol napadnuté uznesenie zmeniť.

20. K doručenému odvolaniu otca voči rozsudku okresného súdu sa písomne vyjadrila navrhovateľka prostredníctvom právnej zástupkyne v podaní zo dňa 13.06.2023 (č.l. 293 a nasl. spisu). Mala za to, že výklad z listu, ktorým jej bolo oznámené, že do budúcnosti bude otec platiť nižšie výživné z dôvodu, že prišiel o prácu, ktorý uskutočnil okresný súd, vyplýva z jeho logického, gramatického i teologického

výkladu. V septembri 2021 akceptovala, že otec nemá prácu, dočasne jej bude platiť znížené výživné, avšak nemohla vedieť, že s týmto sa otec uspokojí do takej miery, že rezignuje na snahu nájsť si akékoľvek zamestnanie, z ktorého by mohol získať príjem. Ak otec v odvolaní argumentuje, že zníženie výživného nemohlo byť dôvodom rozdelenia posledného ročníka bakalárskeho štúdia na dva roky, tak uvedené v konaní netvrdila. Dôvody, pre ktoré posledný ročník bakalárskeho štúdia študovala dva roky, v písomných vyjadreniach vysvetlila, čo otec pred súdom prvej inštancie nespochyboval. K námietkam k možnému príjmu z rekreačnej chaty v N. O. uviedla, že okresný súd svoje rozhodnutie nezaložil na skutočnosti, že otec disponuje touto nehnuteľnosťou. K tvrdeniam otca, že si neustále hľadá zamestnanie, navrhovateľka uviedla, že do konania nevedel predložiť konkrétne žiadosti o zamestnanie, ktorými by reagoval na voľné pracovné miesta, záujem o prácu prejavil len vo verbálnej rovine. To, že je otec evidovaný na ÚPSVaR ako uchádzač o zamestnanie, sporné nebolo. Na otázku právnej zástupkyne navrhovateľky na pojednávaní dňa 02.02.2023 prečo neprijme ani menej kvalifikovanú prácu, otec reagoval tak, že „na predavačov z Tesca sa dívajú cez prsty, a to je moja osobná skúsenosť“, ktoré vyjadrenie neobstojí, pokiaľ má otec aj v súčasnosti k navrhovateľke zákonnú vyživovaciu povinnosť. Pokiaľ sa otec snažil preukázať, že jeho životná úroveň je veľmi nízka, tak uvedené navrhovateľka nespochybnila, ale z vykonaného dokazovania je zrejmé, že pre takýto životný štýl sa rozhodol sám. Je jeho rozhodnutím, že nemá záujem prijať menej kvalifikovanú prácu, dokonca, že nepožiadala ani o dávku v hmotnej núdzi. Ako dieťa odkázané na výživu svojich rodičov nemôže byť potrestaná tým, že otec rezignuje na snahu o zabezpečenie si životnej úrovne adekvátnej jeho vzdelaniu, praxi a skúsenostiam a zároveň nemožno od matky navrhovateľky spravodlivo požadovať, aby ju živila takmer v celom rozsahu z tohto dôvodu. Okresný súd preto správne ustálil, že hoci matka navrhovateľky vzhľadom na výšku príjmu by vedela jej výživu zabezpečiť zo svojho príjmu, tento postup nezodpovedá princípu spravodlivosti a je aj v rozpore s § 75 ods. 1 Zákona o rodine. K tvrdeniam, že otec mal živnosť len preto, že niektorí zamestnávateľia majú záujem zamestnať osobu týmto spôsobom, a preto ju udržiaval otvorenú, poukázala na to, že bol držiteľom živnostenského oprávnenia od 01.08.2006, teda aj počas trvania pracovného pomeru, kde na živnosť nepracoval. Živnosť si udržiava aj v súčasnosti, hoci v stave pozastavenia. K tvrdeniam o nepriaznivom zdravotnom stave hypertenziou otca a s tým súvisiacej nemožnosti pracovať v nočné zmeny, poukázala na to, že do konania otec nepredložil nijaký relevantný dôkaz, a preto okresný súd uvedené správne vyhodnotil tak, že neunesol dôkazné bremeno v tomto smere. V spise sa žiadny dôkaz, že by mal od lekára zakázané pracovať v noci, nenachádza a otec nepredložil dôkazy ani o tom, že by si hľadal prácu v rámci jednosmernej prevádzky, nenavrhol doplniť dokazovanie a pokiaľ uvádza, že okresný súd mohol zistiť dopytom u zamestnávateľov jeho schopnosti a možnosti pracovať v nočných hodinách, tak takýto návrh v priebehu prvoinštančného konania neučinil a súd nie je na to, aby nahrádzal jeho aktivitu. Pokiaľ otec svoju nezamestnanosť ospravedlňuje tým, že sa vzdeláva v cudzích jazykoch, pracuje na sebe a zlepšuje si zdravotnú kondíciu, tak uvedené aktivity je možné vykonávať bežne aj popri zamestnaní. Tvrdenia otca, že ako okolie a spoločnosť hľadajú na poberateľov dávky v hmotnej núdzi, považovala za ničím nepodložené. Okresný súd argumenty otca vo vzťahu k dávke v hmotnej núdzi správne posúdil. Argumentácia, že pokiaľ by otec požiadala o dávku v hmotnej núdzi, tak súd by nemohol určiť výživné vo výške 260,- Eur, postráda logickosť. Bez ohľadu na to, či je alebo nie je otec poberateľ dávky v hmotnej núdzi, súd má pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti vychádzať z možnosti, schopnosti, majetkových pomerov povinného rodiča. Vzhľadom na vysokoškolské vzdelanie otca v strojárskom odbore je možné dôvodne predpokladať, že môže dosahovať adekvátny príjem zo zamestnania. Ak uvádza, že ak by prijal prácu nižšej kvalifikácie, mohol by sa vystaviť tomu, že bude pracovať za minimálnu mzdu, tak aj minimálna mzda by bola podstatne vyššia ako súčasný nulový príjem otca, ktorý sa uspokojil s tým, že žije len zo svojich úspor. Súhlasila so záverom okresného súdu, že otec rezignoval na zamestnanie a uspokojil sa s nižšou životnou úrovňou, čo vyplýva aj z tvrdení, že počas evidencie na úrade práce môže brigádnicky zarobiť najviac 148,57 Eur mesačne, pričom nepreukázal, že by si aspoň takto privyrábal. Pokiaľ otec uviedol, že má z titulu zmenky záväzky voči dvom osobám v sume po 4.000,- Eur, tak tieto tvrdenia navrhovateľka namietala ako nepreukázané, na čom zotrvala. Tvrdenia, že po vyhlásení rozsudku súdu prvej inštancie došlo k zmene pomerov na strane otca tým, že nový majiteľ zmenky ju predložil na vyplatenie a otec ju dňa 24.03.2023 vyplatil, považovala za účelové. Súd vychádza pri rozhodovaní zo stavu veci v čase rozhodovania. Navyše otec existenciu zmenky ani nepreukázal a ani to, že držiteľ zmenky požiadala o jej vyplatenie ako aj, že k tomu reálne došlo. Z predloženého výpisu z bežného účtu vyplýva akurát to, že dňa 23.03.2023 si preposlal zo svojho sporiaceho účtu na bežný účet sumu 6.000,- Eur, ktorú následne dňa 25.03.2023 vybral v bankomate, pričom skutočné použitie týchto prostriedkov ostalo nepreukázané, a preto na ne nie je možné prihladať. Argumentácia otca údajnou zmenkou neobstojí ani s ohľadom na § 62 ods. 5 Zákona o rodine. V tejto súvislosti poukázala na uznesenie Krajského súdu v Žiline sp.zn.

9CoP/71/2008. K tvrdeniam otca, že je potrebné posudzovať príjem navrhovateľky z brigády popri štúdiu, poukázala na rozhodnutie Mestského súdu v Prahe sp.zn. 6Co/676/67, R 76/68. K poukazu otca, že sa môže stať opäť bezdomovcom pripomenula, že naďalej je vlastníkom chaty v obci N. O., ktorú môže predať a prostriedky využiť na platenie výživného, uhradenie údajnej zmenky a pokrytie svojich životných nákladov. Rovnako nie je nevyhnutné, aby bol vlastníkom motorového vozidla aj motorky, keď v odvolaní sám tvrdil, že najviac využíva bicykel, pritom za motorové vozidlo aj motorku je potrebné platiť povinné zmluvné poistenie, čo sú rovnako náklady. K námietkam otca voči výške zameškaného výživného uviedla, že súd prvej inštancie jeho výšku vypočítal za obdobie, ktoré je uvedené správne a zodpovedá rozdielu medzi plateným výživným a súdom zvýšeným výživným od 1.10.2022 do 28.02.2023. Určenie zameškaného výživného za obdobie od 1.09.2022 (od podania návrhu) do 15.10.2022 bolo predmetom dopĺňacieho rozsudku. K odvolaniu čo do výroku III., ktorým bol vzájomný návrh otca na zníženie výživného zamietnutý, navrhovateľka uviedla, že okresný súd uvedený návrh správne posúdil, tento je v celom rozsahu nedôvodný, čo vyplýva z postoja otca k hľadaniu si zamestnania a jeho uspokojenia sa so súčasnou situáciou. Odôvodnenie rozhodnutia považoval za správne a navrhla rozsudok potvrdiť.

21. Postupom okresného súdu, a to podaním zo dňa 15.06.2023 (č.l. 298 spisu) bolo vyjadrenie navrhovateľky k odvolaniu doručené otcovi prostredníctvom právneho zástupcu s možnosťou sa k nemu v lehote 10 dní písomne vyjadriť (doručenka na č.l. 298 rub spisu).

22. K doručenému odvolaniu otca proti dopĺňaciemu rozsudku sa písomne vyjadrila navrhovateľka prostredníctvom právnej zástupkyne v podaní zo dňa 10.08.2023 (č.l. 310 spisu). S tvrdeniami v podanom odvolaní sa nestotožnila a mala za to, že nie je naplnený žiadny z otcom tvrdených odvolacích dôvodov. Pokiaľ otec namieta, že predžovala bakalárske štúdium o jeden akademický rok a cituje z internetovej stránky STU Bratislava informácie o počte študentov, ktorí úspešne štúdium absolvovali, tak z citovaného článku nevyplýva, koľko študentov skončilo úspešne bakalárske, resp. inžinierske štúdium v jeho štandardnej dĺžke a koľko po predĺžení štúdia. Dôvody, pre ktoré bakalárske štúdium predžovala, v súdnom konaní vysvetlila. K argumentom otca uviedla, že väčšinu predmetov v problematickom akademickom roku 2020/2021 absolvovala na ÚISI, ktorý bol personálnymi zmenami po zmene dekana fakulty zásadne zasiahnutý. Aj otec uznal, že sa toto stať môže. Od septembra 2023 začína študovať posledný ročník inžinierskeho štúdia. Za prekročenie štandardnej dĺžky štúdia neplatila sumu 1.200,- Eur, ale 450,- Eur, čo si uhradila z prostriedkov, ktoré zarobila počas brigády a od otca na tento účel žiadne prostriedky nežiadala. Naposledy bola určená výška vyživovacej povinnosti otca vo výške 160,- Eur, pričom otcom platené znížené výživné na základe ich dohody počas predĺženia bakalárskeho štúdia nedosahovalo ani polovicu z tejto sumy výživného, na ktorú mala nárok. K tvrdeniam, že neexistuje dôkaz, že by otec odmietol nejakú ponuku zamestnania uviedla, že z jeho výsluchu na súde prvej inštancie vyplýva, že sa ani neuchádzal o prácu, na vykonávanie ktorej, by postačovala aj nižšia pracovná kvalifikácia, akou disponuje. Napriek tomu, že ide o tzv. nesporné konanie, súd nie je povinný nahrádzať procesnú aktivitu otca. Ďalej poukázala na to, že z úspor sa žiť donekonečna nedá a pokiaľ otec uvádza, že vyplatil jednu zmenku a bude musieť vyplatiť aj druhú, tak uvedené nemá prednosť pred vyživovacou povinnosťou. Podľa navrhovateľky sa otec vzdáva akejkolvek možnosti dosahovania príjmu, čo nemôže byť na jej ťarchu.

23. K doručenému vyjadreniu navrhovateľky k odvolaniu otca proti dopĺňaciemu rozsudku sa písomne vyjadril otec v podaní, ktoré bolo odoslané dňa 14.09.2023 (č.l. 317-320 spisu), v ktorom uviedol, že okresný súd nemohol meniť svoj pôvodný rozsudok, pričom výrok v dopĺňacom rozsudku len nadväzuje na skoršie rozhodnutie a nemôže od výrokov pôvodného rozsudku vybočovať. To, že okresný súd doplnil chýbajúce obdobie a správne vypočítal výšku dlhu, neznamená, že napadnutý dopĺňací rozsudok je správny, ak skorší pôvodný rozsudok v tej istej veci nenadobudol právoplatnosť. Ďalej okrem iného uviedol, že dcéra sa snaží podsúvať opakovanie ročníka za normálnu a bežnú prax, pričom poukazovanie na personálne problémy fakulty nie je korektné. Bola úspešnou študentkou, a preto vyhováranie sa na interné problémy iných študentov nie je namieste. Ak poukazovala na to, že sa neuchádza o prácu, tak uvedené nie je pravdou, aktívne vyhľadáva a osobne navštevuje potencionálnych zamestnávateľov. Navrhovateľka jeho tvrdenia vo vyjadrení považuje za špekuláciu, ktorou sa on snaží vykresliť svoju finančnú situáciu horšou ako je, pričom dobre vie, že bol k nej vždy priamy a požadoval to aj od nej. Súdu nič nezamlčal a uviedol pravdivé tvrdenia.

24. Postupom okresného súdu, a to podaním zo dňa 20.09.2023 bolo vyjadrenie k vyjadreniu navrhovateľky doručené navrhovateľke prostredníctvom zástupkyne, ktorá v podaní zo dňa 09.10.2023

poukázala na to, že otec zotrváva na svojej doterajšej argumentácii, snaží sa obhájiť dôvody, pre ktoré je nezamestnaný. K otázke vysokoškolského štúdia sa bližšie nechcela vyjadrovať s poukazom na to, že práve platením nižšieho výživného otec preniesol svoju vyživovaciu povinnosť v podstate na matku a na navrhovateľku. Počas posledného ročníka bakalárskeho štúdia si našla brigádu, aby svoju mamu zvýšenými výdavkami nezaťažovala, a preto, aj keď bakalárske štúdium o rok predlžovala, otec za celú dobu tohto štúdia nezaplatil viac peňazí, akoby jej bol uhradil pri riadnom plnení vyživovacej povinnosti uložený pôvodným rozsudkom. Otec nesprávne interpretuje jej vyjadrenie o tom, že nevyužíva ani možnosť zabezpečiť si príjem v takej výške, aby ho nevyradili z evidencie uchádzačov o zamestnanie, keďže je presvedčená o tom, že je v možnostiach otca nájsť si riadne zamestnanie. K tvrdeniam otca, že hovorí pravdu, poukázala na to, že otec sám súdu neuviedol, že má dva bankové účty, priznal to až po poukaze právnej zástupkyne navrhovateľky. Ak v závere uvádzal, že v rámci návrhu na vykonanie dokazovania nežiadal výsluch navrhovateľky, preto považuje jeho argument za neopodstatnený, keďže jej právna zástupkyňa sa k relevantným skutočnostiam vedela vyjadriť. V návrhu otca na zmenu rozsudku a zníženie výživného, podľa navrhovateľky nie je možné vyhovieť, pretože táto nezodpovedá ani zákonom stanovenému minimálnemu výživnému vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľoleté nezaopatrené dieťa.

25. Postupom okresného súdu, a to podaním zo dňa 30.10.2023 bolo vyjadrenie navrhovateľky doručené na vedomie otcovi prostredníctvom právneho zástupcu.

26. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), po zistení, že odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie a dopĺňaciemu rozsudku boli podané včas (§ 362 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP) a smerovali proti rozhodnutiam, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), postupom bez nariadenia pojednávania za aplikácie § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 2 ods. 1 CMP, ak nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a ani si to nevyžadoval dôležitý verejný záujem, preskúmal napadnutý rozsudok a dopĺňací rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu podľa ust. § 65 CMP a contrario v spojení s ust. § 155 CMP, § 66 CMP a za rešpektovania ustanovenia § 219 ods. 1, 3 CSP verejným vyhlásením rozsudku krajským súdom boli rozsudok a dopĺňací rozsudok súdu prvej inštancie potvrdené ako vecne správne rozhodnutia podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

27. K procesnému postupu krajského súdu, ktorý prejednal odvolania otca (povinného z vyživovacej povinnosti, ďalej len „otec“) bez nariadenia pojednávania, sa poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 13CoP/104/2023, 13CoP/105/2023-338 zo dňa 05.01.2024, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli Krajského súdu v Žiline v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením, v zmysle vyššie uvedeného uznesenia krajského súdu dňa 09.01.2024 a na webovej stránke Krajského súdu v Žiline, na základe čoho boli splnené podmienky k verejnému vyhláseniu rozsudku krajským súdom.

28. Predmetom konania na súde prvej inštancie bolo rozhodovanie o návrhu navrhovateľky na zvýšenie výživného zo sumy 160 Eur na sumu 260 Eur mesačne od podania návrhu a vzájomný návrh osoby povinnej na platenie výživného t.j. otca (ďalej len „otec“) na zníženie výživného na navrhovateľku na sumu 32,11 Eur mesačne. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom návrhu navrhovateľky vyhovel (I. a II. výrok rozsudku a výrok I. dopĺňacieho rozsudku) a zamietol návrh otca na zníženie výživného (výrok III. rozsudku) a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania (výrok IV. rozsudku). Odvolaním otca boli napadnuté vo výrokoch I., II. a III. rozsudku súdu prvej inštancie a dopĺňací rozsudok.

29. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na obsah preskúmaného rozsudku, dopĺňacieho rozsudku a argumenty otca predostreté v odvolacom konaní bolo posúdiť, či boli splnené podmienky pre zvýšenie výživného otca na navrhovateľku, odkedy a v akom rozsahu, a tým, či došlo k správne záveru o nesplnení podmienok pre zníženie výživného otca. Podstatou odvolania otca bola námietka nesprávnych skutkových zistení, a tým nesprávneho právneho záveru o jeho možnostiach a schopnostiach platiť zvýšené výživné na navrhovateľku.

30. Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, na základe ktorého dospel k správne skutkovému záveru, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie návrhu navrhovateľky na zvýšenie výživného ako aj návrhu otca na zníženie výživného uplatneného nároku a pretože v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil,

stotožňuje sa s odôvodnením rozhodnutia a s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na uplatnené odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi.

31. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie a za dodržania ust. § 387 ods. 3 CSP odvolací súd dodáva len nasledovné.

32. Krajský súd poukazuje na právnu úpravu v § 62, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 Zákona o rodine, ktorú citoval okresný súd v napadnutom rozhodnutí a vo všeobecnosti uvádza, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

33. Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

34. Stanovenie vyživovacej povinnosti povinného rodiča nie je nemenné. Môže dôjsť totiž k zmene pomerov ako na strane povinného, tak i na strane oprávneného, pokiaľ sa výrazným spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov, môžu znamenať dôvod pre novú úpravu vyživovacej povinnosti. Súd pri svojom rozhodovaní v takom konaní zisťuje okolnosti dôležité pre určenie pôvodnej vyživovacej povinnosti a posudzuje, či sa okolnosti podstatne a výrazným spôsobom zmenili, či výrazným spôsobom zasahujú do pomerov účastníkov a či ide o zmenu, ktorá je spôsobilá privodiť potrebu novej úpravy vyživovacej povinnosti. Medzi najčastejšie dôvody zmeny pomerov možno zaradiť uplynutie dlhšieho obdobia od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti, podstatná zmena zárobkových možností, schopností povinného rodiča, pribudnutie či ukončenie vyživovacej povinnosti, ktorá bola zohľadňovaná v čase posledného rozhodnutia, nastúpenie vyššej formy štúdia zabezpečujúcej prípravu na budúce povolanie a iné. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne – okolnosťami na strane povinného, resp. na strane oprávneného, alebo objektívne vývojom životných nákladov.

35. Zmenu pomerov v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine je možné definovať ako stav, ktorý je odlišný od stavu, ktorý bol rozhodujúci pri pôvodnom (predchádzajúcom) rozhodovaní. Musí sa jednáť o zmenu závažnejšieho charakteru, t.j. podstatnú zmenu.

36. Z výsledkov vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie vyplývalo, že naposledy o vyživovacej povinnosti otca na navrhovateľku bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 19P/29/2016-138, ktorým bola schválená rodičovská dohoda v znení: Otec sa zaväzuje prispievať na výživu maloletej B., nar. XX.XX.XXXX zvýšeným výživným vo výške 160,- Eur mesačne a maloletého K., nar. XX.XX.XXXX, zvýšeným výživným vo výške 140,- Eur mesačne od 04.10.2016 vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Taktiež z výsledkov vykonaného dokazovania bolo zrejmé, že v čase pôvodného rozhodovania čistá mesačná mzda matky navrhovateľky sa pohybovala okolo sumy 2.006,- Eur, príjem otca bol okolo 1.000,- Eur u posledného zamestnávateľa, pričom mzda bola tvorená dvojzložkovo.

37. Navrhovateľka v čase podania návrhu aj rozhodovania súdu prvej inštancie je študentkou inžinierskeho študijného programu inteligentné softvérové systémy v študijnom odbore informatika ako dennou formou štúdia, ktoré začalo 01.09.2022, a to Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Navrhovateľka uviedla, že v akademickom roku 2022/2023 dostala ubytovanie na internáte P. G. E. G. I., v minulom školskom roku z dôvodu pandémie bývala na priváte, zakúpila si ročný študentský lístok na MHD 99,50 Eur, chladničku 120,- Eur, pričom za ubytovanie na internáte platí mesačne poplatok 91,10 Eur, z ktorého s prvou platbou uhradila vratnú kauciu 100,- Eur. Platí poplatok za vysokorýchlostný internet na internáte, ktorého cena je 6,70 Eur mesačne pri platbe každý mesiac a 46,90 Eur pri platbe

za 10 mesiacov, ktorý internet potrebuje v súvislosti so štúdiom. Ďalšie výdavky predstavujú náklady na mobilný telefón v sume 17,- Eur, na stravu vynakladá minimálne 5,- Eur denne, t.j. 150,- Eur mesačne, a to raňajky, večere, obedy zvykne mať v školskej jedálni, na drogériu mesačne v priemere minie sumu cca 40,- Eur, musí používať špeciálny šampón, ďalej platila poplatky v súvislosti s prihláškou za inžinierske štúdium, za predĺženie platnosti preukazu ISIC, investičné životné poistenie, pričom obuv a oblečenie si kupuje podľa potreby. Nosí dioptrické okuliare a dioptrické šošovky. Do školy cestuje vlakom, pričom chodí dva až trikrát do mesiaca a nie vždy sa jej podarí zabezpečiť lístok na vlak zdarma. Bola nútená zakúpiť si nový notebook. Ďalej poukázala na to, že v septembri 2021 jej otec oznámil, že je nezamestnaný a pokiaľ si nenájde prácu, bude jej platiť znížené výživné vo výške 67,80 Eur, ktoré oznámenie akceptovala. Poukázala na to, že otcovi odpadla vyživovacia povinnosť k mal. K..

38. Krajský súd poukazuje na to, že miera potrieb dieťaťa je závislá najmä od jeho veku, zdravotného stavu, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu prípravy na budúce povolanie, záľub a záujmov, skutočnosti, či žije s rodičmi alebo nie; iné potreby má dieťa útleho veku a iné dieťa dospievajúce či vysokoškolák.

39. Pri skúmaní potrieb oprávneného dieťaťa je nutné vziať do úvahy nielen potreby obvyklé, pravidelne sa vyskytujúce, ale i potreby vyskytujúce sa za kratšie obdobie. Účelom výživného je uhrádzanie nielen priebežne sa vyskytujúcich (bežných) potrieb dieťaťa, ale všetkých potrieb prospešných jeho všestrannému vývoju, teda i potrieb vyskytujúcich sa nepravidelne za dlhšie časové obdobie, prípadne potrieb výlučne náhodných.

40. Odvolací súd konštatuje, že otec v podanom odvolaní ani v konaní pred súdom prvej inštancie nespochybňoval zvýšené náklady navrhovateľky a ani ich odôvodnenosť a ani nežiadal preukazovať príjmy matky navrhovateľky a navrhovateľky. Namietal to, že ak by si navrhovateľka riadne plnila svoje študijné povinnosti, riadne by štúdium druhého stupňa vysokej školy ukončila v polovici mesiaca jún 2023, čím by vyživovacia povinnosť otca zanikla ako aj, že nie je v jeho možnostiach platiť navrhovateľkou požadované výživné, pričom vzhľadom jeho pomery, podľa ktorých je nezamestnaný, evidovaný na úrade práce, a žije z úspor, žiadal pôvodne určené výživné znížiť, na čom zotrval aj v odvolacom konaní.

41. V súvislosti s námietkou otca, týkajúcou sa štúdia navrhovateľky krajský súd uvádza, že predsa štúdium na vysokej škole závisí od viacerých faktorov, a preto pokiaľ i navrhovateľka si rozložila bakalárske štúdium na dva roky, bolo to v čase, keď rešpektovala dohodu otca o platení zníženého výživného, teda akceptovala jeho žiadosť. Navyiac počas tohto obdobia brigádovala a zabezpečovala si svoje finančné potreby, výdavok spojený s nástupom na inžinierske štúdium ani od otca nepožadovala, čo otec v konaní pred súdom prvej inštancie ani nepopieral. Vzhľadom k miere potrieb navrhovateľky, teda jej zvýšených nákladov, čo otec v konaní pred súdom prvej inštancie ani nerozporoval, ako aj okolnosti, že od posledného určenia výživného na navrhovateľku, t.j. od roku 2016 došlo k zmene pomerov na jej strane, t.j. stala sa študentkou Fakulty informatiky a informačných technológií STU v Bratislave, je zrejmé, že s touto prípravou na budúce povolanie sú spojené vyššie náklady, ako „len“ so štúdiom na strednej škole. Aj z rozhodovacej činnosti odvolacieho súdu a zo všeobecne známych skutočností je zrejmé, že rozsah študijných materiálov a pomôcok vyžadujúcich priamu úhradu aj študentom, je v rámci vysokoškolského štúdia neporovnateľne vyšší ako v prípade štúdia na strednej škole. Nadväzne aj za situácie, že navrhovateľka ako študent navštevuje vysokú školu mimo miesta bydliska, má zvýšené výdavky na cestovné, ubytovanie či stravovanie, teda dochádza k značnému zvýšeniu jej výdavkov v súvislosti so zabezpečením vzdelania. V danej veci tak boli splnené podmienky pre zvýšenie výživného otca k navrhovateľke a naopak, neboli splnené podmienky pre zníženie výživného. Zvýrazňuje sa aj to, že už len samotným uplynutím doby od posledného rozhodovania o výživnom došlo objektívne k podstatnej zmene pomerov u navrhovateľky, čím vzrástli jej odôvodnené potreby vo všetkých oblastiach života. Teda od poslednej úpravy výživného u navrhovateľky vzhľadom na vysokoškolské vzdelávanie, známe výdavky súvisiace s vysokoškolským vzdelaním jednoznačne došlo k zmene pomerov majúcich vplyv na výšku výživného.

42. Je zrejmé, že pôvodne určené výživné na sumu 160,- Eur nepokryje najnutnejšie výdavky navrhovateľky. Za stavu, že navrhovateľka vykonáva dennú formu štúdia na vysokej škole, ani nemožno od nej spravodlivo žiadať, aby mala vytvorený časový priestor, a to aktuálne k výkonu práce brigádnu činnosťou tak, ako tomu bolo v prípade jej bakalárskeho štúdia. Práve štúdium na vysokej škole vytvára

predpoklad k tomu, aby získala vzdelanie v odbore, v ktorom sa môže v živote uplatniť a zabezpečiť si zamestnanie.

43. Neobstoja podľa názoru odvolacieho súdu námietky otca ako povinného z vyživovacej povinnosti, týkajúce sa jeho nepriaznivých majetkových pomerov, možností a schopnosti dosahovať vyšší príjem, na základe ktorých by mal naopak platiť znížené výživné. Je pravdou, že v pomeroch otca došlo k podstatnej zmene, pretože v čase podania návrhu ako i skôr, t.j. od 01.08.2019 je nezamestnaný, čo bolo preukázané aj jeho preukazom uchádzača o zamestnanie. U posledného zamestnávateľa bol s otcom skončený pracovný pomer výpoveďou z organizačných zmien. Býva v čiastočne zrekonštruovanom rodinnom dome, je vlastníkom rekreačnej chaty v N. O., vlastní hnuteľné veci (motorové vozidlo, motorka). Tak, ako konštatoval aj okresný súd, otec je vysokoškolsky vzdelaný, je nezamestnaný takmer štyri roky, pričom netvrdil a ani nedokázal vážny dôvod, pre ktorý neprijal alebo sa neuchádzal o zamestnanie vyžadujúce nižšiu kvalifikáciu a ani nepožiadal o dávku v hmotnej núdzi. Pokiaľ otec tvrdil zdravotné problémy, v dôsledku ktorých má sťažené podmienky pre nájdenie zamestnania, je potrebné súhlasiť so záverom okresného súdu v odseku 35. odôvodnenia napadnutého rozsudku, že tieto nepreukázal. Ani odvolací súd neuveril tomuto zopakovanému tvrdeniu otca v odvolaní o jeho zdravotnom stave, ak tento do Zápisnice o pojednávaní zo dňa 02.02.2023 (konkrétne na č.l. 141, 141 rub spisu) na jednej strane tvrdil, že sa lieči na hypertenziu a vysoký cholesterol a na strane druhej uviedol, že „...nemám lekárske posudok, alebo taký lekárske nález, z ktorého by vyplývalo, že nejakým spôsobom v nejakom rozsahu znížená moja pracovná schopnosť...“ ako aj, že „...nenavštevujem kardiologickú alebo internú ambulanciu v súvislosti s hypertenziou“. Rovnako súhlasí odvolací súd so zistením okresného súdu, ktorý z argumentácie otca nezistil jeho záujem o prácu, ktorou by si obstaral finančné prostriedky, a to predovšetkým finančné prostriedky slúžiace na výživu detí, ku ktorým má vyživovaciu povinnosť. V konaní pred súdom prvej inštancie otcom bolo len tvrdené avšak zostalo nepreukázané, že by sa aktívne uchádzal o zamestnanie s pravidelným finančným príjmom. Pri aplikácii hľadiska potenciality, ktorú úvahu okresný súd viacmenej len naznačil, bolo potrebné práve vychádzať z okolností veci, ktoré boli preukázané, a to, že pri posudzovaní schopností a možností povinného rodiča nie sú rozhodné jeho skutočné majetkové pomery, ale jeho reálne zárobkové pomery dané napr. jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovnými skúsenosťami. Princíp potenciality príjmov má prednosť pred princípom fakticity príjmov. Životná úroveň povinného rodiča nemôže byť posudzovaná len so zreteľom na súčasne „ne“ dosahovaný príjem. Majetkové a osobné pomery je nutné posudzovať komplexne tak, ako vykonal i okresný súd a je potrebné zohľadniť aj skutočné možnosti, schopnosti, dosiahnutú kvalifikáciu, možnosti na trhu práce a predovšetkým vôľu a snahu rodiča dosiahnuť pravidelný príjem a zárobok. Predsa otec si musí byť vedomý toho, že má zákonnú vyživovaciu povinnosť k navrhovateľke, ktorá nemá možnosť vzhľadom na pokračovanie v štúdiu, sa živiť sama a úmerne tejto skutočnosti je povinný vyvíjať aj patričnú snahu a úsilie zabezpečiť si adekvátny príjem. Ak schopnosti a možnosti povinného rodiča nie sú využívané adekvátne, tak súd v takomto prípade vychádza z komplexných majetkových pomerov tak, ako tomu bolo v danom prípade.

44. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplývalo, že subjektívne má otec ako povinný vytvorené všetky osobné predpoklady k tomu, aby dosahoval príjem, pretože nebolo preukázané to, že by mu bránili objektívne okolnosti sa zamestnať. Pokiaľ aj otec v podanom odvolaní tvrdil, že je evidovaný na úrade práce, že je evidovaný ako znevýhodnený uchádzač, že mu úrad práce neponúkol žiadne adekvátne zamestnanie, tak v tejto súvislosti je potrebné poukázať i na jeho vyjadrenie do Zápisnice o pojednávaní zo dňa 2.2.2023 (č.l. 140-142 spisu), kde uviedol „nepožiadam som ani o dávku v hmotnej núdzi a ďalej odmietam ju dneska poberať“, a na otázku, prečo nevyužíva aspoň krátke, možno slabo platené brigády uviedol, „...nestojí mi to za to, pretože tento čas vie lepšie využiť na to, aby sa učil, napr. jazyky, ktoré bude môcť možno v budúcnosti využiť pri ďalšom zamestnaní“. Ďalej otec uviedol aj to, že „...Do Tesca by som nešiel robiť predavača, pretože absolútne tam strácať svoje pracovné návyky a navyše by som sa poškodil v prípade, že by som sa pokúsil znova uchádzať o miesto zodpovedajúce mojej kvalifikácii. Na predavačov z Tesca sa dívajú cez prsty, a to je moja osobná skúsenosť“. Z vyššie uvedených vyjadrení samotného otca vyplynulo, že síce je v súčasnej dobe bez adekvátneho zdroja príjmu, avšak zo subjektívneho dôvodu. Otec napriek tomu, že má zákonnú vyživovaciu povinnosť k navrhovateľke, v konaní pred súdom prvej inštancie a ani v podanom odvolaní nepreukázal, že vyvíja aktívne a preukázateľne skutočné úsilie a dostatočnú snahu nájsť si svojím možnostiam a schopnostiam, primerane i veku, stabilné pracovné uplatnenie s adekvátnym zárobkom a zlepšiť si tak svoje príjmové pomery. Pokiaľ v záverečnom návrhu podľa Zápisnice o pojednávaní zo dňa 15.3.2023 (konkrétne

na čl. 246 spisu) otcom bolo tvrdené, že sa snaží nájsť zamestnanie, aby využil svoje znalosti, ..., a preto neprijal hocikakú prácu ako sa mu ponúkalo, pretože pokiaľ by pristúpil na menej kvalifikovanú prácu, znamenalo by to aj nižší príjem a určite by nebolo z tohto príjmu možné platiť výživné“, tak potom na strane druhej strane oproti tomu tvrdeniu nemôže stáť námietka o neskúmaní jeho možností a schopností. Okresný súd správne zhodnotil, že ak na jednej strane otec ako povinný deklaruje, že je evidovaný ako uchádzač o podporu v nezamestnanosti, že nie je poberateľom dávok v hmotnej núdzi a v prípade menej kvalifikovanej práce (Tesco) by sa poškodil v prípade, ak by sa pokúsil znova uchádzať o miesto zodpovedajúce jeho kvalifikácii, tak takýto postoj otca nemôže byť na úkor navrhovateľky, ktorá je plnoletým dieťaťom a pripravuje sa na budúce povolanie a ani na úkor matky navrhovateľky, ktorá nesie výlučne tak ťarchu výživy navrhovateľky.

45. Odvolací súd poukazuje na účel zákonnej úpravy vyživovacej povinnosti rodičov, ktorým je predchádzať prípadnému ľahkomyseľnému a nezodpovednému prístupu povinného rodiča k jeho vyživovacej povinnosti. Predsa prvoradou povinnosťou každého rodiča je vyvinúť maximálne úsilie na to, aby si zabezpečil pravidelný pracovný príjem, z ktorého bude schopný si plniť svoju vyživovaciu povinnosť, ktoré konanie otec navrhovateľky nenapĺňa vzhľadom k jeho prístupu, keď záujem otca nájsť si trvalé a riadne zamestnanie je minimálny s poukazom na jeho dlhodobé (štyri roky vedenie v evidencii uchádzačov o zamestnanie). Otec navrhovateľky tak nevyvíja žiadne konanie k možnosti aktívne sa zapojiť do pracovného procesu a dosiahnuť pravidelný príjem, z ktorého by si plnil vyživovaciu povinnosť a tento postup nie je možné vykladať na ťarchu výživou odkázaného dieťaťa. Predsa zmyslom a účelom konania o určenie (zvýšenie) výživného je zabezpečenie vyživovacej povinnosti od povinných osôb (rodičov), ktorým takáto povinnosť vyplýva zo Zákona o rodine až do času, pokiaľ deti nie sú schopné samé sa živiť a súdne konanie má predsa zabezpečiť, aby ochrana práv oprávnenej (navrhovateľky).

46. Podľa odvolacieho súdu okresný súd za tohto zisteného stavu pri posudzovaní majetkových pomerov otca preto správne prihliadol na výšku úspor, ktoré na konci januára 2023 presahovali sumu 13.000,- Eur, a s prihliadnutím na dvojročné inžinierske štúdium navrhovateľky dospel k presvedčeniu, že je v možnostiach a schopnostiach otca po dobu dvoch rokov, teda 24 mesiacov platiť na výživu navrhovateľky požadovanú sumu 260,- Eur.

47. Pokiaľ otec v konaní pred súdom prvej inštancie tvrdil, že v sume úspor 13.000,- Eur je zahrnutá suma 8.000,- Eur, ktorá predstavuje dlh z dvoch zmeniek po 4.000,- Eur a v odvolaní tvrdil úhradu jednej zmenky v sume 4.000 Eur, čím došlo k zníženiu úspor, tak krajský súd považuje za potrebné zvýrazniť ust. § 62 ods. 5 veta prvá Zákona o rodine, podľa ktorého výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov s tým, že vo všeobecnosti platí, že dlhy výživou povinnej osoby, v danom prípade otca, nemôžu bez ďalšieho zasahovať do rozsahu jeho schopnosti a možnosti plniť vyživovaciu povinnosť. Dodáva odvolací súd, že tak v konaní pred súdom prvej inštancie a ani v odvolacom konaní otec navyše ani neosvedčil existenciu ním tvrdeného záväzku a pokiaľ v odvolacom konaní dokladal výpis z účtu, tak ani samotný zaevidovaný prevod finančných prostriedkov neosvedčil platbu na daný účel. Tvrdeniu otca v odvolaní o nemožnosti preukázať vyplatenie zmenky (v sume 4.000 Eur) inak, ako predložením výpisu z účtu s odôvodnením, že jej držiteľ mu ju neodovzdal, odvolací súd neuveril, z dôvodu právnej úpravy v Článku I. § 39 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. zákona zmenkového a šekového, podľa ktorého zmenečník môže pri platení zmenky žiadať, aby mu bola vydaná zmenka opatrená potvrdením majiteľa o platení. To znamená, že v prípade platenia zmenky zmenečník alebo akceptant má právo si zmenku vyžiadať „z ruky do ruky“, aby mu bola vrátená s doložkou potvrdzujúcou zaplatenie (tzv. kvitanciou). Kvitancia tak preukazuje, že zmenkový záväzok bol splnený. Kvitancia sa zvyčajne uvádza doložkou napr. „zaplatené“ a podpíše sa na ňu osoba, ktorá prijala plnenie zo zmenky a zároveň ju odovzdáva platiteľovi. Predmetná námietka otca preto nebola zhodnotená ako dôvodná.

48. Navyše k vecnej správnosti rozsudku okresného súdu, ktorým zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k navrhovateľke, pristupuje primerane aj ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine, podľa ktorého každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepĺnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, t.j. ak táto zákonná úprava bez ohľadu na možnosti, schopnosti povinného stanovuje vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu, o to viac otec navrhovateľky vzhľadom k jeho správaniu, konaniu, preukázaným majetkovým pomerom je povinný si plniť okresným súdom zvýšenú vyživovaciu povinnosť.

49. K správnosti záveru okresného súdu a vo vzťahu k majetkovým pomerom otca pristupuje aj okolnosť, že otec je vlastníkom rekreačnej chaty v N. O., vo vzťahu ktorej pokiaľ aj tvrdil minimálne náklady, tak je potrebné uviesť, že predsa s udržiavaním takejto nehnuteľnosti sú spojené náklady, a to v súvislosti s nájmom, keďže tvrdil, že je na urbárskom pozemku a s jej bežnou údržbou. Predsa majetkové pomery sú charakterizované aj vlastníctvom nehnuteľností (pozemky, domy, byty, rekreačné chaty, ich počet, reálna potreba, možnosť využitia povinným vrátane získavania výnosov z nich, prípadne dôvod ich nevyužívania na výnosy), cenných papierov, obchodných podielov, vkladov v bankách, v iných nehnuteľných veciach. Nejde o zásah do vlastníckeho práva povinného, ktorý môže vlastník neobmedzené majetkové podstaty, ale len o posúdenie jeho majetkových pomerov vo vzťahu k plneniu prioritnej vyživovacej povinnosti.

50. Pokiaľ ide o počiatok určenia vyživovacej povinnosti odvolací súd uvádza, že okresný súd napadnutým rozsudkom v spojení s dopĺňacím rozsudkom vychádzal z ust. § 77 ods. 1 Zákona o rodine, v zmysle ktorého právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Deň začatia konania procesný predpis určuje ako deň, keď bol súdu doručený návrh na jeho začatie a v danom prípade sa tak stalo 16.09.2022. Nedoplatok na zvýšenom výživnom okresný súd správne ustálil po zohľadnení otcom plateného výživného v sume 60,80 Eur, a to na sumu 1.061,30 Eur vo vzťahu, ku ktorému dlhu mu povolil splátky a rovnako správne v dopĺňacom rozsudku dlh na výživnom za obdobie od 16.09.2022 do 15.10.2022 uložil otcovi zaplatiť v paričnej lehote, t.j. do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

51. K odvolacej argumentácii otca o nesprávne zistenom skutočnom stave odvolací súd poukazuje na to, že právna úprava neurčuje, ako má súd dôkazy hodnotiť, uvádza len, že súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy (Článok 10 CMP) tak, aby bola súčasne dodržaná právna úprava, formálna logika a aby rozhodnutie, resp. jeho odôvodnenie vychádzalo a opieralo sa o zistený skutkový stav, čo v danom prípade tiež bolo splnené. Do obsahu práva účastníka konania patrí právo vyjadriť sa k všetkým vykonávaným dôkazom, avšak nepatrí právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia súdom vykonaných dôkazov, prípadne dožadovať sa ním navrhovaného spôsobu vyhodnotenia vykonaných dôkazov. Tým, že súd prvej inštancie nerozhodol v súlade s predstavou otca o výške zvýšeného výživného, nemohlo dôjsť ani k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

XX. Z vyššie uvedených dôvodov, keďže okresný súd vo veci na základe dostatočne vykonaného dokazovania riadne zistil skutkový stav, zistené skutkové okolnosti správne vyvodil vo vzťahu k podmienkam § 78 ods. 1, § 75 ods. 1, § 62 Zákona o rodine, odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie a dopĺňací rozsudok potvrdil podľa ust. § 387 ods. 2 CSP ako vecne správne rozhodnutia.

53. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP odvolacím súdom tak, že žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže z okolností prejednávanej veci nevyplývalo, že by bolo dôvodné niektorému z nich náhradu trov priznať.

Poučenie:

Proti tomu rozsudku odvolanie **n i e** je prípustné.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul (t.j. vykonateľné rozhodnutie), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie vecí, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.